

Solmøte

2015

Program for "Solmøte 2015"

Endringer kan forekomme

Torsdag 15. januar

Multimediashowet «Verdensrommet»

kl 18.00 i Melbu samfunnshus .

En kosmisk reise sammen med solforsker Pål Brekke; forbi sola og planetene og ut blant eksotiske fjerne galakser, sorte hull, nøytronstjerner og kraftige supernovaer. På formiddagen kl. 10 vises showet i Hurtigrutens hus for elever fra skolene i Hadsel.

Foredragsholder Pål Brekke har bidratt til popularisering av romforskning gjennom utallige artikler og foredrag i inn og utland. Brekke opptreer ofte i nyhetsmedier i Norge inkludert en rekke intervjuer på CNN, USA Today, BBC, Der Spiegel etc. Han holder ca 70 foredrag per år - alt fra skoler og vitensentra til internasjonale konferanser og museer.

Dette arrangementet er i samarbeid med Nordland Akademi for Kunst og Vitenskap.

Sparebank1 er hovedsponsor og har et antall billetter de deler ut til sine kunder og forretningsforbindelser.

Søndag 18. januar «Solmøte»

Årets første mulighet til å få et glimt av solstrålene.

kl 10.30 Solgudstjeneste i Hadsel Kirke kl.10.30 ved prost Jan Otto Fredwall - ferdig i god tid før sola kommer slik at man kan samles denne gang ikke på "Kirkebakken" men på "Solbakken".

kl 11.30 Ved Stjernemonumentet og prestegårdsfjøset / Prestegården (?) i Kulturminneparken

Åpen stein / Åpen stall. Solboller og servering.

-Bygdehistoriker Inge Johansen forteller fra utgravingen av steinen i 1990 og om gamle dagers ritualer og skikker ifm at sola kom tilbake.

-Hans Bakken forteller om Ole Tobias Olsen - «Nordlandsbanens far» som var lærer og organist i Hadsel en periode på 1860 tallet. Han var også oppfinner av blåkopiering - noe som på verdensbasis stiller oppfinnelsen av ostehøvelen helt i skyggen !

-Astronomiske teleskop og kikkerter vil være tilgjengelig slik at publikum kan få sett på solskiva i vanlig lys med solfilter for å se eventuelle solflekker og med H-alfa filter for å kunne se solranden med eventuelle protuberanser. Akkurat nå er sola inne i en aktiv periode, slik at sjansen for å se solflekker og protuberanser skulle være gode.

Mandag 19.januar Åpning av «Planetstien»

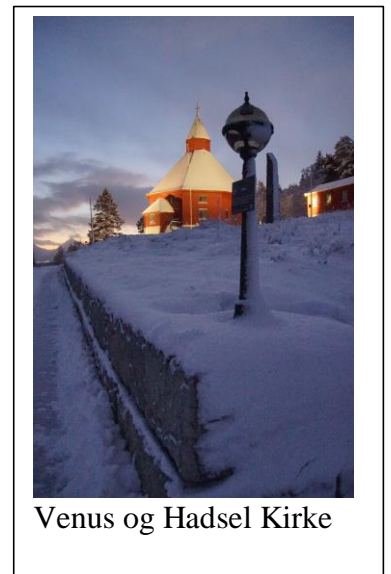

Jorda og månen

Det er laget en «Planetsti» på det som skal bli gang- og sykkelveien mellom Stokmarknes og det gamle kirkestedet på Hadsel. Vandringsstien kan brukes til å illustrere vanskelig fattbare avstander i solsystemet vårt. I «Solsystemets ytterkant» på Stokmarknes er planeten Pluto plassert som et 2 mm stort knappenålshode og etter hvert som man nærmer seg «Solsystemets senter» på Hadsel møter man planetene etter tur - Jupiter som den største vil være 15 cm - for til slutt å se sola med en diameter på 1.3 m. Vandringsstien vil også gi en opplevelse av plasseringen av planetene - Jorda vil være 150 m fra Hadsel mens den nærmeste planeten Merkur vil befinne seg 60 m fra «Sola». Etter at man har gått planetstien og lest den korte informasjonen som står på hver søyle, vil man på Kulturminneparkens hjemmesider

kunne ta en Quiz for å sjekke hvor mye man husker og laste ned et «sertifikat» som bekrefter at man har gått stien og hvor mange poeng man har fått.

Skoleklasser og barnehager er med på markering av åpningen av Planetstien. Instruktører fra Andøya Space Center hjelper barna å bygge sine egne raketter. I tillegg blir det «Mentos/Cola» fontene, vandrevet rakett og blinkende heliumballonger. Barna «åpner» planetene ved å klippe av snora som er festet til heliumballongen som er festet til planetsøyla. Lekang Ski- og bygdelag serverer solbærsaft og solboller.

Venus og Hadsel Kirke

I hele perioden vil video fra aktivitetene og utsikten fra Stjernemonumentet "streames" til internet, slik at de som ikke har anledning til å møte opp, likevel kan følge med på «Solmøte 2015»

Se

www.kulturminneparken.no

der vil Petter Dass geleide deg videre !

På nettsiden vil det også ligge ytterligere info om Kulturminneparken og Solmøte

<https://new.livestream.com/accounts/2287477>

The screenshot shows the Livestream profile page for 'Kulturminneparken på Hadsel'. At the top, there is a navigation bar with the Livestream logo, 'WATCH EVENTS', 'BROADCAST LIVE', a search bar, and 'WHAT IS LIVESTREAM? HELP'. The profile header includes a cover image with the text 'Neste "sending" Solmøte Januar 2015', the account name 'Kulturminneparken på Hadsel', and social sharing options for 'Share', 'Like' (0), and 'Tweet' (0). On the right, it shows 'FOLLOWERS 1' and 'FOLLOWING 2'. Below the header are buttons for '+ Create Event', 'Edit Account', and 'Get Broadcasting Tools'. The main section is titled 'Upcoming & Live Events' and contains two event cards. The first card is for 'Kulturminneparken på Hadsel', described as 'Non-Profit & Activism on Kulturminneparken på H...', with a status of 'Event Started'. The second card is for 'Solmøte 2015', described as 'Non-Profit & Activism on Kulturminneparken på H...', with a scheduled time of 'Jan 18th 10:00 AM CET'.

Oppmøte ved stallen i Prestegårdsfjøset eller ved Stjernemonumentet i Kulturparken på Hadsel.

Benytt parkeringsplassen ved Hadsel Kirke.

Møt presis - sola venter ikke - den er travelt opptatt med å forberede våren !

Hilsen

Ski- og Bygdelaget på Lekang og Kulturminneparken på Hadsel

For nærmere informasjon ta gjerne kontakt med

Lekang Ski- og bygdelag : Ørjan Berger , orjan.berger@trollfjord.no, 97 19 89 86

Nordland Akademi for Kunst og Vitenskap: ragnearonsen@nordland-akademi.no

Stjerne entusiast: Knut Riibe, knut.riibe@hadsel.kommune.no, 91 86 24 27

Sol entusiast: Hans Bakken, hans.bakken@trollfjord.no, 95 17 24 20

Aktiviteter ved åpning av Planetstien mandag 19.januar 2015

To 3.klasser fra Stokmarknes skole kommer - ca. 45 stk.

Barnehager blir invitert, de gir tilbakemelding om hvor mange som kommer.

08.30 Instruktører fra NAROM ved Andøya Space Center viser bygging av papirraketter for elevene i klasserommet Stokmarknes skole. De blir etterpå med ut til Kulturminneparken og bistå når rakettene skal skytes opp.

10.30 Buss med 6 ledige plasser drar fra Stokmarknes.

10.45 Buss parkerer på parkeringsplassen nord for kirka (Nærmest Stokmarknes). Barna setter fra seg sekkene sine i stallen ved fjøset.

11.00 Samling på fjøstunet ved modell av Sola, synger solsang. På hver planetsøyle har vi festet en heliumballong med LED lys som en av barna kan få klippe snora på, som markering av åpning av den enkelte planet. På forhånd har det vært loddtrekning av en gutt og en jente fra hver klasse som skal få klippe snorene ved hver planetsøyle. Klipper ballong snora for Sola og sender opp vann/trykk luft rakett og papirrakettene som barna har laget som symbol på at vi nå drar til planetene. Drar først til Merkur, der klippes snor, så til Venus for snorklipping, videre til Jorda som kanskje fortjener sin egen markering i tillegg til snorklipping.

11.45 Samling ved Stjernemonumentet der det fortelles eventyret om «Sola og trollet» av Kirsti Sandness og litt om utgravingen av Sjernemonumentet og hva man fant da. Etter at vi forhåpentligvis har fått se sola skinne på steinen ca. kl. 12, får barna hver sin heliumballong som de slipper opp samtidig som markering av den endelige avslutning av åpningen. Cola/Mentos fontenen signaliserer at nå er det tid for forfriskninger.

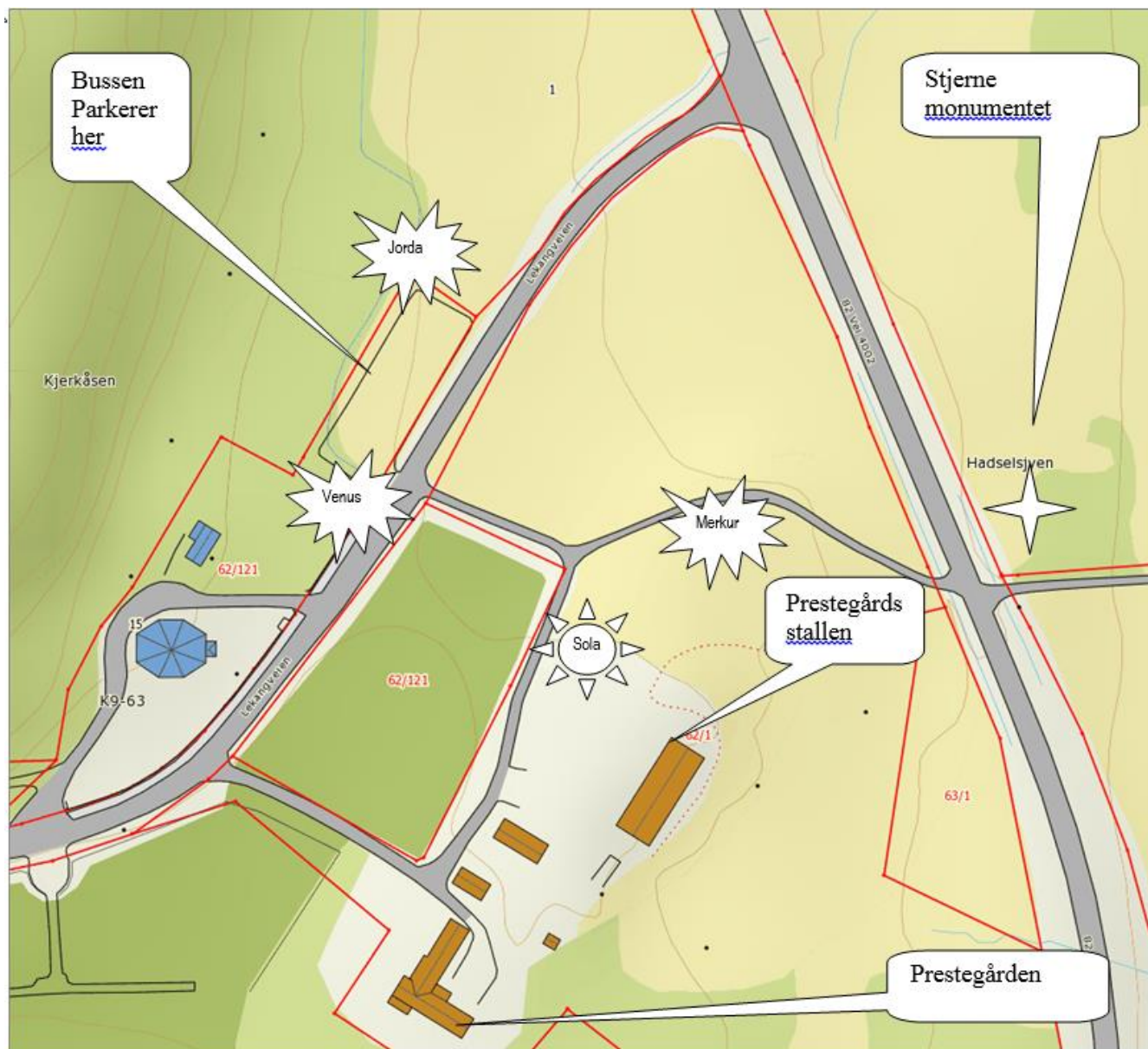
12.15 Går tilbake til stallen ved fjøset, tar med oss Solmodellen og går til prestegården. Matpakkene spises, det serveres solbærsaft og solboller. Barna får klistre opp bilder, dikt, tegninger de har med seg og/eller skrive navnet sitt på Solmodellen. Gaver fra Helseservice som er hovedsponsor av Planetstien, deles ut.

12.45 Avslutning, barna samles på parkeringsplassen.

13.00 Bussen går tilbake til Stokmarknes.

Skoleklassene må være tilbake senest 14.10 på Stokmarknes

Sola og trollet av Kirsti Sandness

Det var en gang et troll som bodde i fjellan rundt omkring her du sett nu. Over havet der det store fjellet Møysalen ligg bodde det mæst. Av og til når det kjeda seg så spaserte trollet en tur tel et fjell på Melbu som heite Haugnyken. Veit dåkker kor det e?

Trollet satt å suttra på Haugnyken. Han va sulten og orka ikkje å gå heim te Møysalen. Han leita etter nån blåbær og tyttebær i marka. Han fann egentlig mange blåbær litt nedfor Haugnyken. Så var der en liten bækk som han drakk vann av. Når han var ferdig blei han så trøtt. Han så på himmelen at sola ikkje va på tur opp ennu, så da kunne han vel ta seg en lur.

Dåkker veit ka som skjer når sola treff trollan? Akkurat, trollan blir tel stein.

Trollet tok nu denna sjansen på at han ikke skulle sove så lenge.

Men ka skjedde? Trolle sov og sov og sov og sov. Allt før lenge. Den mørke natta va bynnt å bli dag.

Trollet bråvåkkna og så ka som skjedde på himmelen.

Han skynta seg å spreng allt han klart før å kom seg heim te Møysalfjelle før sola kom på himmelen.

Da han kom tel hadsel, her som dåkker e nu, kom en liten solstråle og traff munnen hannes.

Han hadde munnen åpen og dermed ble den einaste tanna han hadde i munnen til stein.

Denne gangen var trollet heldig. Han sprang så fort som han aldri hadde gjort før. Over havet, så spruten av havbølgen sto høgt tel værs.

Han nådde heim tel Møysalfjellet set, akkurat når sola sto opp.

Han pusta letta ut inni fjellet sett.

Inni fjellet hadde han et lite titteholl som han brukte å se forsektig ut av.

Når han seinar på dagen så ut i hollet så han nåkka rart bort på Hadsel. Dær var kommen en ny stein på jordet.

Så kjennt han etter i munnen sin og kjennt at tanna var borte.

Ja,ja sa trollet nu har sola tatt tanna mi. Men mæ skal sola aldri få.

